

Festettem egy Barbie baba arcot egy krumplira

Tamási Claudia kiállítása

DEÁK CSILLAG – KÖLÜS LAJOS

Görög Templom Kiállítóterem, Vác, 2016. IV. 2. – V. 22.

Mosolyráncok

A váci görög templom kiállítótermében nem látok egy görög szobrot se. Miért is látnék, ortodox templom volt. Ikonokat se látok a falakon. Vagy mégis? Tamási Claudia kiállításának címe sugallja, korunk egyik sokat vitatott ikonja, Barbie is felkerül a falra.

A ráncos, ehetetlen krumplinak babaarcot ad, és mai világunk smileyjával is ellátja. Keep smiling, bárhogy is nézel ki? Ezek nem mosolyráncok.

A *Hasonlóság* (2015-16) című hímfőzónallal rögzített portré két lehetséges út, Ken, vagy Barbie, Tamási Claudia portréját bármelyikből összerakhatjuk. Ken és Barbie nem lakozhatnak egy testben, mindkét

baba a reklámok által a hagyományos női és férfiszerepeket sulykolja. Boldogságot igyekeznek eladni nekünk.

Az *Én* című (2015-16) nagyméretű, 100x80 centiméteres önarcképpel szemben a hasonló méretű Barbie-portré látható, és közöttük a szellemes, öniro-nikus *Imperfect = I'm perfect* (2014) című sorozat áll.

Imperfect: folyamatos múlt idő, befejezetlen, hiányos, tökéletlen. A négy fél portré másik fele tükör. Tudjuk, hogy arcunk nem szimmetrikus, ha átmásoljuk az egyik arcelet és úgy tesszük teljessé a képet, idegenséget tapasztalunk. Itt a tükör a kiegészítés lehetőségét a nézőre bízta. Ha közel megyünk a képekhez, magunkat látjuk a tükörben. Ezzel nem először játszik Tamási Claudia, *Kis képtelenségek* című kiállításán (Godot Galéria) is ott volt a tükörmotívum. A görög templomban bemutatott művekről általunk készített fényképeket nézegetve csak most vettem észre, hogy az egyik fél portré tükörében a krumplis Barbie-sorozat tükröződik. A *Képzeltetés* (2013-15) című sorozaton

is látjuk Barbie-t, mintha rajzsakkörön lennénk és rajzversenyre készült alkotásokat látnánk a színes műanyagráncokban, nemcsak a művész rajzol, fest, készít kollázst, hanem Barbie maga is próbál alkotni. Az önarckép motívum és portré, mintegy vázlatként, a *Kiállítás* (2013–2015) című grafikasorozatban is feltűnik.

Tamási Claudia csak látszólag hagyja megtörténni a dolgokat, metsz, vág, összerak, összeilleszt. Egyúttal eszménytelenít is, miközben a média az eszményi alakú nőt, férfit állítja a középpontba, és nem az emberi vonásokat. Saját arca mögé néz, keresi a láthatatlant, a mosoly eredetét, önmagát. Tudja, hogy a média nélkül senki sem válhat sztárrá, muszáj élve felboncolniuk magukat, akár a tévében, egy valóságshowban. Nagyít, kicsinyít, formáz, formába önt, játszik az idővel, az idő ráncával. Lehetne akár Prokrasztész is, de Tamási Claudia több fókuszról tekint a világra, bár felhasználja a közhelyeket is, nem engedi eluralkodni azokat, és nem fél a mosolyráncoktól sem.

Fotó: Köllös Lajos

TAMÁSI CLAUDIA:
Képzeltetés, részlet a sorozatból,
2013-2015, akril, akvarellpapír,
31x22,5 cm

A burgonyát Dél-Amerikában 7000 éve fogyasztják, Európába a 16. században Pizarro révén került.

Fogyasztani kizárólag a gumóját szabad, felszíni zöld részeiben, valamint a napon, fényben tartott gumó megzöldülő héjában mérgegyanyag található. A nyers burgonyaszemek nedve lágyítja, tisztítja a bőrt, reszeléke enyhíti a szem körüli duzzanatokat. A burgonyafajták nevei akár a celebekre is illenének: Chérie, Amorosa, Kleopátra, Desirée, White Lady, Vénusz Gold.

A Barbie baba nem tinédzser, talán már a klimaxon is túl van, hatvan felé jár, 1959. márciusában született, és még mindig nagyon jól tartja magát. Hogy jön össze a krumpli és a Barbie? És micsoda krumpli! Tamási Claudia mintha egy horrorfilm díszletét készítené elő, vagy kreatív gyerekként gesztenyéből emberkéket barkácsolna a Képes forgatókönyv című sorozatban (2015-16).

Édes Barbie, te ártatlan vagy!

Tamási Claudiánál a Barbie baba nem válik Pinokkióvá, nem szólal meg, nem lesz Peer Gyntté sem, talán inkább Csokonai Dorottójaként fogom fel a látványt. Vagy inkább a feminista irodalmi sorozat, a Kitakart Psyché világát fedezem fel újra és újra?

A nőiséget, annak toposzait és változásait belülről látatja a művész, nem férfi szemmel nézi önmagát, fittyet hány a régi mondásra, másban moshatod meg arcodat. Tamási Claudia mer Nárcisz lenni, de milyen Nárcisz! Lefeslik arcáról a bőr, férfiként néz vissza ránk arcának másik feléről (*Hasonlóság*, 2015–2016). Az alkotás világát és az alkotása közbeni arcát mutatja meg, kívül-belül, színekkel és formákkal játszva a *Képzeltetés* című (2013–2015) sorozatban. Önmagát is beleérti a képbe, jelen van, egy ujjal, pirosra festett körömmel, két kézzel is, mintha rajzfázisok lennének a képek, nem azok. Csendéletek, mozgalmak, jelekkel teliek, miként is születik meg valami a semmiből, hogyan rögzül az élmény, amely életre hívja a művet. A környezet itt provokáció, ösztönző közeg, saját felségterület, a mindennapok világa. A művész az egyensúlyt keresi, a lelki megnyugvás helyett a küzdelmet, az apró változásokat, lépéseket, amelyek összeállnak, egészzé válnak, a töredezettségből a teljesség képe, érzése sugárzik. Egy pillanat, s kész az idő egésze. (József Attila)

Bölcsen néz önmagára, már rég megtanulta azt, amit Pinokkió, a fából faragott kisfiú, hogy ne hazudjon, mert megnő az orra. Tamás Claudia orra is változik, hol tompa és széles, hol finoman ívelt lesz, megnyúlik. Csínytevő

Fotó: Koltus Lajos

kamasz lesz, leszámol Barbie babával *Képes forgatókönyv* című sorozat (2015–2016), az időtlenségből az időbe helyezi, miközben a baba lábát mozdulatlanul hagyja, a baba fenekét az ég felé fordítja. Ezzel olyan groteszk látvány jön létre, mintha a baba valamilyen szexmunkás lenne, és nem állna másból csak egy vágásból, egy vaginából. Barbie-ját látva Tamási tudatja velünk, hogy a mesének vége, rég nem hiszi, ahogy még Pinokkió hitte, hogy az elültetett aranypénzből aranyfa nő ki.

Az emberi test, az emberi arc válik médiummá, üzenetté. Csokonainál Dorottya, az idős, csúnyácska és fogatlan hajadon válik a gúny tárgyává, Tamási Claudia mintha önmagát is az irónia, az öngúny céltáblájává tenné, ha nem is mondja, mint Cyrano: Magamat gúnyolom, ha kell, / De hogy más tegye meg, azt nem tűröm el. Miközben Tamási Claudia féktelenül és vidáman játszik, még akkor is, amikor maszkjain keresztül néz szembe velünk. Nem álarcosból ez, nem is egy velencei karnevál. A művek hangulata kedélyes, olykor kétkedő, megkettőződve, sőt megsokszorozódva. Szelíd horror ez, ha néha könyörtelen is.

TAMÁSI CLAUDIA:
Hasonlóság, 2015-2016,
akril, hímzőfonal, vászon,
egyenként 100x80 cm

TAMÁSI CLAUDIA:
Képes forgatókönyv, sorozat,
2015-2016,
digitális fotó, vászon,
50x70 cm

